

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poște și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 6 Februarie st. v.

Dl Ludovic de Mocsáry a eșit din partidul de independență și a declarat această eșire a sa printr-o scrisoare adresată clubului, pe care l-a presidat de mai mulți ani.

Mai înainte de a fi cunoscut cuprinsul acestei scrisori nu ne putem pronunța asupra importanței ce trebuie să i se dea acestui pas, căci nu scim, care este pozițiunea, pe care dl Ludovic de Mocsáry o va ocupa de aici înainte în viața publică a Ungariei.

Se poate că dl Mocsáry se va retrage din viața publică, ceea ce au mai făcut și alți oameni politici, când au vădit, că nu pot străbate destul de în curând cu ideile lor. Lipsiți de avântul puternic, care e nota caracteristică a oamenilor cu adevărată vocațiune politică, și de tăria de convingeri a oamenilor cu vederi în adevăr clare, ei s'au descurajat după primele eșecuri, au pierdut pofta de luptă și și-au căutat mai departe de treburile și de plăcerile lor particulare, lăsând pe alții mai naivi să se lupte.

Poate că ne înșelăm, dar noi credem, că dl Ludovic de Mocsáry nu este dintre acești oameni, pentru că d-sa prea adeseori a dovedit, că are și avântul puternic, și tăria de convingeri a patriotului și curajul civic al omului politic, care scie ce voesc și scie să voască.

Nu este cauza așa numitelor naționalități, pe care o susține dl Ludovic de Mocsáry, ci cauza Ungariei. Convingerea d-sale este, că păstrarea și dezvoltarea caracterului poliglot e pentru regatul ungar o cestiune de existență, și fiindcă e tare convingerea aceasta, s'a pus în conflict cu sentimentul comun al poporului, din care face parte, s'a pus în conflict chiar cu partidul, în fruntea căruia a stat.

Pe când Români, Germani, Sârbi și Slovaci s'au retras din viața publică, fiindcă în împregiurările actuale e îngrețată și grea pozițiunea oamenilor, care susțin în Ungaria cauza „naționalităților“, d-nul Ludovic de Mocsáry a combătut tendința de a preface statul ungar într'unul ma-

ghiar chiar cu mai multă tărie ca reprezentanții „naționalităților“, fiindcă d-sa susține cauza Ungariei, care pentru poporul, din care face parte, este o cestiune de existență.

Nu, omul acesta nu se retrage, ci își urmează lucrarea cu atât mai virtuos, cu cât scie, că nu s'a pus în conflict cu sentimentul comun al *totalității concetățenilor* sei.

Eșirea dlui Ludovic de Mocsáry poate să fie și noi sperăm, că va fi un eveniment însemnat în viața statului ungar, primul pas făcut pentru întemeierea unui partid, care nu e național, ci cuprinde în el toate elementele ce doresc, ca acest stat să se conserve și să se consolideze ca stat poliglot și să nu peară prin sbuciumările ce se fac spre a-i imprima un caracter național.

Sunt în țerile coroanei ungare foarte multe asemenea elemente, sunt chiar în mijlocul poporului maghiar oameni serioși, care nu ar pute să rămână străini de un asemenea partid.

Vom vedea, dacă dl Ludovic de Mocsáry este omul chemat să reunească aceste elemente într'un partid, să scoată din rezervă pe foarte mulți dintre cei ce s'au retras și să dea astfel prima impulsie pentru crearea unei epoci noi în viața politică a Ungariei.

Maghiarisarea „Câmpiei“

Câmpia, biata Câmpie transilvană, de un timp încoace se bucură de multă atențiune din partea compatrioților dela presa maghiară din Cluj.

Aceasta este un semn, că compatrioții maghiari se interesează de dinsa.

Să nu ne bucurăm oare de împregiurarea aceasta? Să nu se bucure toată România locuitoare în Câmpie? Românimea din Transilvania se nu se bucură, și în sfârșit toată Românimea de ori-și-unde?

Așa ar trebui. Ar trebui să se bucure, dacă atențiunea ar purcede din interes moral bun și din patriotism curat și neinfecat de cangrena șovinismului maghiar.

Este știut, că Câmpia e un ținut de vre-o 100 miluri cuadrați, lipsit de păduri

între Cluj, Gherla, Reghin, M.-Oșorheiu și Turda, locuit mai numai de Români.

Vor compatrioții maghiari să-i ajute a li se îmbunătățească starea materială și intelectuală?

Românii acestia secolii întregi au trebuit să poarte jugul Maghiarilor și al renegeților eșii odinioară din sânul lor, ca și Sârbi din Bosnia și Herțegovina pe al Begilor lor. Au fost dar de secolii exploatați și slăbiți, ca la vreme să poată cădea în mâinile altor exploatatori, mai moderni, însă poate mai răi decât cei de mai nainte.

Compatrioții dela presa maghiară din Cluj, când arată interes deosebit de Câmpie, nu se mai poate să se gândească la îmbunătățirea sortii locuitorilor români. Aceasta ar fi în contradicție și cu toată atitudinea lor actuală, din care ese tot mai evident, că sunt cu toții pătunși de dorul, cum să facă din Români aceia Maghiari, ca și Câmpia să devină un ținut maghiar.

Din o controversă diaristică ce a avut loc în lunile ultime ale anului trecut între foile compatrioților maghiari din Cluj s'a vădit, că toată diferența de opinii între dînsele mai consista numai într'aceea, că nu se pot compatrioții înțelege asupra timpului, când să se apuce de opera lor „sublimă“. Fiindcă unora li se pare, că vinarsul cu vitriol, ce se vinde poporațiunii pe bani scumpi, deja și-ar fi făcut sorocul. Altor e ar' li se pare, că vitriolul în formă de vinars încă tot nu a demoralizat de ajuns, ca opera să-și poată avea acum deja efectul dorit.

Și pe când părerile aceste își dispută preferența, mai vine altă calamitate în defavorul nenorociților locuitori români din ținutul Câmpiei. „Ellenzék“ îi denunță de socialisti, care așteaptă pe Ruși(?) să le împartă moși de câte 20 de jugere pentru fiecare. „Ellenzék“ ar vră să le pună un regiment de husari pe cap, sub cuvânt de a-și nutri husarii caii mai ieftin, de sigur însă că să pregătească calea către maghiarisare mai cu ponderositate.

Compatrioții maghiari este evident dar' ce vor cu Câmpia, adică cu locuitorii ei. Aceasta ce ei vor însă demonstrea, că ei cu Români, ca cu Români, se pregătesc să poarte o luptă pe viață și moarte și se gândesc de pe acum la toate mijloacele câte le-ar pute înlesni ajungerea scopului. Ei se gândesc, precum se vede, a face din Câmpie un fel de basă de operațiune pentru Țeara-Ardealului în-

treagă și de sigur că și mai departe. În combinațiune de aceste aduc ei de sigur și un drum nou de fer, ce are a se croi anume pentru Câmpie.

Sunt multe secole de când compatrioții maghiari au avut stăpânire neînmurită peste ținuturile câte le stăpânesc și astăzi. Și îți vine a crede, că pentru aceea providența le-au lăsat așa de lung timp în stăpânirea lor, ca să dovedească că, după ce nu sunt harnici să le administreze spre înflorire, nu sunt capabili nici de maghiarisare.

Încercările nu se fac acum pentru prima oară. Numai metodele sunt nouă; năsuința însă este veche mai atât de veche ca și existența Maghiarilor la oaltă cu Români și cu Slavii. Altfel cum i-ar fi venit regelui celui dintâiu să avertiseze pe Maghiari dicându-le: *regnum unius linguae fragili et imbecille*.

Vădând dar', care este motivul interesării din partea maghiară de Câmpie, urmează să ne punem, ca Români între-barea, să tacă Români la toate svêrcolirile maghiare și mai departe?

Mintea puerilă deși s'ar pute presupune, că n'are să producă lucruri serioase și trainice, din experiență, că lăsată în voia ei, poate produce pericole și serioase și trainice. De câte-ori, din jocuri copilăresci cu chibrituri sau cu arme de foc, n'au rămas mulțime de oameni fără casă și fără masă și părinți fără de copii?

Jocurile presei maghiare, ale reuniunilor maghiare de maghiarisare sunt în societatea omenească ca și jocurile copiilor cu chibrituri și cu arme de foc.

Cetitorii noștri își vor mai fi aducând aminte de principiul, — emis de diarele din Cluj, — *că atunci, când „Câmpia“ va fi maghiară și înflorită, „Ardealul întreg va deveni maghiar și înflorit“*.

Începutul are dar' să se facă cu trimiterarea unui regiment de husari pe Câmpie, pentru ca sub protecțiunea acestor husari Maghiarii să-și poată inaugura lucrarea *culturală*.

Să-i ducă pe husari, dar' și frații noștri de pe „Câmpie“ vor scî, cine le-a mai adus și sarcina aceasta în spinare și care e scopul, în vederea căruia au să-și poarte, — vor scî și vor fi cu minte și cu băgare de seamă.

Foia „Tribunei“.

Tămăia dracului.

Poveste

de Ioan P. Reteganul.

Mulți oameni și-au bătut capul, că de ce-i dăcă tutunului „tămăia dracului“ și, dacă-i tămăia dracului, de ce-l folosesc oamenii, cari se dăcă a fi ai lui Dumnezeu? Dar' nimeni nu ne scia spune nimic despre aceste lucruri, până ce odată înviă un om din morți, acela apoi ne spuse din fir în pîr, precum voesc să Vă spun și eu D-Voastre. Cui i-s'ar pără, că nu mint destul de bine, poștească și mințească d-lui mai bine, ori de nu scie nici ca mine, lase-mă să o minț eu, dacă am început-o.

Dice că odată a murit un om, dar' murise de tot, cum e data, și l-au așezat în sălaș și-l gătău de a-l trimite pe cealaltă lume. Și-l priveghează o zi și o noapte, și ear' o zi și ear' o noapte, adică-l priveghează două zile și două nopți, ear' a treia zi-i făcură groapa. Groapă afundă i-au făcut, că era făcută omul, afundă și largă, cât de-a dragul să întri în ea. Dar' mortul naibei ce se gândesc, ce nu se gândesc, că se trezesc până ce nu-l îngroapă, în ziua când se-l îngroape. Vădând priveghetorii

scularea mortului cu pânza pe obraz, o turlă care în cătrău, și murile rămese singur singure în casă. Neamurile și murea mortului s'au dus la preotul să-i vestească despre învierea mortului și să-l roage să vină să-i cetească, doară va muri mai bine.

Și se ia popa meu cu murea mortului, își aprinde pipa, își ia ciaslovul și patrafirul subsoară și merg către casa mortului. Când intră popa în lăuntru cu pipa aprinsă, slobozând fumuri, ca un Turc, îl zărește mortul și începe la el: „Afară! sătană, nu mă afuma cu tămăia dracului!“

Și popa se supără și eșii dicend: „Duc-mă, duc, că între nebuni doară n'oiu sta, dar' și tu vei merge aceluși, că multe nu mai ai, n'ai mai înviat tu să trăiesci, ci să spui o minciună, două și să adormi somnul de veci!“ Așa a dîs popa când s'a dus.

Ear' după ce s'a dus popa, au întrebat oamenii pe cel înviat din morți, că de ce a dîs, că popa îl afumă cu tămăia dracului?

Ear' el a răspuns:

— D'apoi cum să dîc, că doară tutunul nu e altceva decât tămăia dracului!

— Cum se fie tămăia dracului? — doară e buruiănă ca toate buruienile!

— Dacă sînteți prosti și nu știți cum de e tutunul tămăia dracului, eată vă spun eu, dar'

băgați de seamă nu mă îngăimăciți, lăsați-mă să o mint cum se cade!

— Era odată un sihastru sfânt, cucernic și evlavios, toată viața și-o petrecuse cetind în cărțile cele sfinte, în coate și în genunchi. Mamonul subjugase toată lumea, dar' de sihastrul acela nu s'a putut apropia, pe el nu l'a putut supune. Ținut-au drept aceea dracii sobor, cum ar pute supune și pe cucernicul părinte? Și a eșit din sobor așa, ca cel mai mișel din draci să fie însărcinat a seduce pe sfântul părinte. Și merge dracul cel mai isteț ată la mănăstirea sfântului părinte, și acolo se dă preste cap și se face o fată frumoasă și intră în lăuntru la călugăr:

— Bună seara, părinte!

— Bună seara! — dar' ce vînturi te poartă pe aici prin locurile aceste secrete?

— D'apoi, părinte, am rătăcit și nu sciu unde să merg preste noapte, fi bun, lasă-mă să mîn la d-ta.

— Bucuros! — dîce călugărul, și prinde a ceti mai departe în cărțile sale. Și cetesce, și cetesce, dar' așa dela inimă cetesce de nici n'auzia cum se vâietă fata și striga:

— Iartă-mă părinte, lasă-mă să merg, că în veci nu mă mai apropiu de d-ta. Dar' părintele era cufundat în cetire și nu-l auzia glasul. A tot cetit până în zori de zi, atunci s'a uitat

îndrît preste umăr și a vădit o cioară bătrîndu-se cu moartea; și ear' a cetit până colo către prînz; atunci ear' s'a uitat preste umăr îndrît și vădă că cioara murise. Deci o ia și o aruncă într'un copaciu din dosul mănăstirii, și cum o aruncă, — cum se opresce acolo.

Dracii așteaptă o zi, două, trei... dar' pace, ortacul lor nu se mai întoarce. Atunci dîse mamonul cel mai mare: „Spusu-v'am să nu vă prindeți boii în sîmbră cu călugărul acela? Acum să văd, care va merge să afle despre ortacul nostru cel mai isteț și mai cutezător?“ Nimeni nu cuteza să meargă în aretul mănăstirii, dar' mamonul alege șapte drăculeți cu pinteni și le dîse: „Să mergeți ată la mănăstire și să vă scăpați ortacul de chinuri.“ Și s'au pornit dracii toți șapte, firesce cam cu frica în spinare, dar' totuși s'au dus, de silă bucuros. Când se apropiară de mănăstire, le veni încă din depărtare miros de drac. Și căutară până aflară cioara în arbore, dar' nu cutezară să pună mîna pe ea, deși era mai putredă. Penele îi căduseră și din ele crescuseră, acolo unde căduse, nescari burueni cu frunze late ca palma și cu miresme de drac. Și le adunară dracii și le puseră numele tutun, că așa fusese numele dracului, care se făcuse fată și din fată cioară, și din penele căreia crescuse burucana aceea cu miresme de drac. (Va urma.)

Reforma învățământului în România. *)

Budgetul normal.

Aședămintele de învățământ ale României s'au creat încetul cu încetul, după-cum au cerut trebuințele și au permis mijloacele țării.

Scoala întemeiată de George Lazar la mănăstirea sf. Sava s'a prefăcut cu timpul într'un liceu, actualul liceu sf. Sava, și în același timp s'au înființat câteva școli primare, ca să pregătească tinerimea pentru acest liceu.

Tot astfel s'au petrecut lucrurile în Moldova, unde la mănăstirea Socola a fost prima școală românească.

În Oltenia Ioan Maiorescu, care înființase la Cerneți o școală primară, a fost însărcinat să înființeze la Craiova actualul liceu (la 1840.)

S'au înființat apoi două universități, una la Iași, alta la București, fiesc-care cu câte două facultăți, de drepturi și de filosofie.

S'au sporit apoi școlile primare și liceele, ca să pregătească tinerimea pentru aceste universități.

Numai foarte târziu s'au înființat seminare pentru pregătirea tinerimii la preoție, câteva școli pedagogice primitiv organizate, școli de bele-arte și conservatorii, o școală de veterinărie, una, în care se pregăteau tinerii spre a face servicii de medici militari, o școală de poduri și de șosele, o școală de agricultură, — într'un cuvânt, s'a lucrat încetul cu încetul și mai mult ori mai puțin pe apucate și sub presiunea necesităților momentane.

Abia acum câțiva ani s'a înființat mai întâi la București, apoi și la Iași facultatea de medicină și s'a făcut începutul pentru înființarea unei facultăți de teologie la universitatea din București.

Școli reale de asemenea abia în anii din urmă s'au înființat în România.

Astăzi România are multe aședămintele de învățământ, dar' nu are încă destule, și mare parte din cele-ce există nu sunt bine organizate.

Mai înainte de a se crea o nouă lege de instrucțiune, trebuia să se croască și să se stabilească pe cale legislativă un plan pentru completarea sistemului de învățământ.

Un asemenea plan e proiectul de budget normal prezentat camerei, o lucrare pe cât de vastă, pe atât de prețioasă.

Acest budget normal ne arată, care anume sunt aședămintele de învățământ, pe care trebuie să le aibă țara, cum au să fie organizate aceste aședămintele și cât costă întreținerea lor. Unele din ele există, altele au să fie create de aici înainte, dar' toate împreună alcătuiesc un sistem. Și permit odată acest budget normal, el nu are valoare numai pentru un an, ci este o lege, care hotărăsește de mai înainte dezvoltarea învățământului public.

Astăzi se cheltuiesc în România pentru învățământul public în tot anul 11 milioane de lei noi și anume 10,510,000 l. n. de ministerul instrucțiunii și 479,830 l. n. de ministerul domeniilor și de al lucrărilor publice. Afară de aceasta mai cheltuiesc comunele și județele vre-o 2 milioane l. n.

Prin aplicarea budgetului normal suma cheltuită se va urca încetul cu încetul la 26,600.000 l. n. Se face dar' o sporire de 15,600.000 l. n.

Vom arăta cum se produce această sporire atât de însemnată.

Scolile sătesci. Sunt astăzi în România vre-o 3000 de școli sătesci, dintre care 2082 întreținute de stat, foarte multe rău întreținute, cu învățători lipsiți de cuvenita pregătire și rău dotați.

În urma studiilor făcute asupra numărului copiilor și a împărțirii satelor budgetul normal prevede 5150 școli sătesci cu învățători calificați, între care 2000 de gradul I cu salariu de câte 90 l. n., 3000 de gradul II cu câte 60 l. n. și 150 pentru Dobrogea cu câte 100 l. n. pe lună în bani. Din cinci în cinci ani acest salariu se sporește cu câte 15%, astfel, că salariul unui învățător sătesc, care se poartă bine, ca să obțină gradul I, se urcă în cele din urmă la 144 l. n. (preste 60 fl.) pe lună.

Scolile primare urbane. Pentru orașele din țară budgetul prevede 400 de școli cu 1600 instructori, calificați pentru aceste școli, fiesc-care cu salariu de 225 l. n. pe lună. Sporit din cinci în cinci ani cu câte 15%, acest salariu se urcă în cele din urmă la 393 l. 75 bani (preste 160 fl.) pe lună.

Scolile normale primare. Astăzi există în România câteva școli normale sau pedagogice vre-o cinci, șese, și prea puține și rău organizate, încât învățătorii eșii din ele sunt și puțin și slab pregătiți.

Budgetul normal prevede trei școli normale de învățători și una de institutori.

Scoala normală de învățători, în care până acum s'au primit numai băieți de săteni, are un curs de opt ani: doi ani cursul preparator pentru cei ce nu sunt din destul pregătiți, cinci ani cursul pedagogic și un an de practică.

În cursul preparator se primesc câte 70, ear' în cel pedagogic câte 40 elevi pe clasă, astfel efectivul școlii e de 380 elevi interni, care afară de studiile teoretice învață deosebite meserii, grădinaritul, agronomia și fac sub conducerea profesorilor, și a măiestrilor și a institutorilor practică în atelier, în grădină, în câmp și în școala de aplicațiune.

Budgetul unei asemenea școli pedagogice se urcă la 214.363 l. n. pe an, din care 107.683 pentru material, — hrana și îmbrăcămintea elevilor etc., — ear' 106.680 l. n. pentru personalul didactic și administrativ.

Personalul didactic se compune din 23 inși și anume:

1 Profesor de religie cu salariu de	250 l. n. pe lună.
2 Profesori la cursul preparator câte	400 " " " "
6 Profesori la cursul normal câte	500 " " " "
1 Profesor de pedagogie practică cu	500 " " " "
1 Profesor de muzică cu	300 " " " "
1 Profesor de desen și calligrafie cu	300 " " " "
1 Profesor de gimnastică și mișcări militare cu	300 " " " "
2 Măiestri pentru meserii cu câte	200 " " " "
4 Ajutoare ale măiestrilor câte	100 " " " "
4 Institutori la școala de aplicație	250 " " " "

Școală normală pentru institutori se prevede una singură. Ea cuprinde un curs de patru ani, trei pentru teorie și unul pentru practică pedagogică, dar' nu se primesc în ea decât tineri, care au terminat 4 clase gimnasiale. Efectivul școlii e de 150 elevi, ear' budgetul de 109.385 l. n., din care 43.200 pentru corpul didactic și anume:

5 profesori cu câte	500 l. n. pe lună.
1 profesor pentru practică cu	500 " " " "
1 profesor de desen și calligrafie cu	200 " " " "
1 profesor de muzică voc. cu	200 " " " "
1 profesor de gimnastică și mișcări militare cu	200 " " " "

Salarele profesorilor și aici, ca pretutindenea, se sporesc din cinci în cinci ani cu câte 15%, așa că el se urcă în cele din urmă la 875 l. n. (preste 360 fl.) pe lună.

Astfel în timp de câțiva ani instrucțiunea primară a României se va ridica la nivelul țărilor apusene și mai ales școlile dela sate vor deveni adevărate aședămintele de cultură.

Realizat odată acest plan, instrucțiunea primară va costa vre-o șase milioane lei noi pe an. (Va urma.)

Revistă politică.

Sibiu, 6 Februarie st. v.

Situația politică e încă tot încercată și de prezent nu există nimic, din ceea-ce s'ar pute concluda o apropiată clarificare a aceleia. Un lucru se știe: toate puterile înarmează și se pregătesc, par'că în cel mai apropiat timp întreaga Europă va avea să steie în flăcări.

Sub titlul „Pericol de războiu în Vest și compensațiune în Ost“ publică „Allgemeine Zeitung“ din München o corespondență din Belgrad, în care se dice: „Astăzi poate fi omul cam sigur, că nici Austria nu va ataca pe Rusia și nici Rusia pe Austria — și Austria pe Rusia mai cu anevoe, chiar în cazul, că cea din urmă ar ocupa Bulgaria. Se înțelege, cu totul altminterlea se prezintă situația, dacă aduce omul lucrurile din Ost în legătură cu pericolul de războiu din Vest. Numai o garanță sigură a Germaniei, că va lăsa pe Rusia să lucreze în Peninsula-Balcenică după bunul ei plac, poate să înstrăineze pe Rusia de către o alianță cu Franța și să-i asigure neutralitatea pentru cazul unui războiu germano-francez. Și această garanță ar consta într'aceea, că Germania ar trebui să înduplece pe Austro-Ungaria, de a-și părăsi poziția cea ocupată în Peninsula-Balcenică. Scurt, Austro-Ungaria să evacueze Bosnia și Herțegovina. În legătură cu aceasta ar sta apoi o completă schimbare a lucrurilor în Bulgaria și Sârbia. Firesce, aci se presupune apoi, că Germania s'ar învoi la o astfel de pretențiune a Rusiei și că Austro-Ungaria s'ar supune poruncii Germaniei. Compensațiunea în

Ost — prin scoaterea Austro-Ungariei din Peninsula-Balcenică — e singurul preț posibil pentru neutralitatea Rusiei în cazul unui războiu franco-german.“

Sînt lucruri clare cele-ce le spune corespondentul Belgradan în „Allgemeine Zeitung“. Și toate pregătirile monarhiei noastre se reduc la dispozițiuni de precauțiune pentru eventualul pericol ce ne-ar amenința din Nord. Pentru-că devină lucrurile dintre Germania și Franța cât de acute, pericolul ce ne amenință pe noi, tot numai dela Rusia poate veni. Politica din Petersburg încă n'a renunțat și n'ci va renunța vre-odată la planurile sale în Orient. Liniștea ce domnesc de prezent în ceea-ce privește cestiunea bulgară, dovedește pe deplin, că întreg teritoriul din Balcani e subminat și o simplă întâmplare poate produce în tot momentul o groaznică exploziune.

De luni încoace nu se tractează de altceva, decât de aceea, dacă monarhia noastră va permite ori nu, ca Rusia să se stabileze în Bulgaria și să-i asigureze în această țară o basă de operațiune atât în contra Constantinopolului cât și în contra poziției monarhiei noastre în Balcani. Astfel numai două lucruri sînt posibile: Ori renunță Austro-Ungaria de bună voie la poziția și influența sa în Balcani și atunci părăsește și provinciile ocupate, ori se opune cu putere armată Rusiei, care cu ori-ce preț caută să devină stăpână în Peninsula-Balcenică.

Nici cercurile cele mai competente nu mai pot ascunde seriozitatea situației și temerile de războiu devin pe di ce merge mai justificate. Așa și-arzului „Times“ i-se împărtășește din Viena, că moștenitorul de tron austriac se fi dîs la timpul seu cu privilegiul balului Polonilor: „Să sperăm, că criza aceasta va trece fără războiu; dacă nu, atunci noi ne vom face datoria“.

În timpul din urmă s'a vorbit mult, că generalul baron Kaulbars, a cărui activitate în Bulgaria numai la o rezolvare a încercărilor bulgare n'a contribuit vre-odată, în curînd se va reîntoarce în Bulgaria. Se înțelege, din această reîntoarcere încă nu se prea făceau concluziuni favorabile pentru o pacifică rezolvare a crizei bulgare. Aceste sciri s'au adevărit, spre norocire, de nebasate, deoarece generalul nu se mai reîntoarce la Sofia. După o scire ce o primesc din Petersburg „Pol. Korr.“, baronul Kaulbars va fi aplicat în alte părți. El se va duce, și încă cât mai curînd, ca atașat militar la ambasada rusească din Teheran — destul de departe de teatrul activității sale în Bulgaria, dar' destul de aproape pentru de a-și pute împlini în același mod eventuala misiune ce o va avea față cu Turcia.

După o depeșă ce o primesc din București „Neues Pester Journal“, acolo încă se înarmează cu o grabă febrilă. Di de di sosesc din străinătate trenuri întregi cu obiecte de înarmare pentru armata română. Dilele viitoare au să soscască la București 30 vagoane cu cartușe și muniție via Galați. Mai departe ministrul de războiu român a încheiat contracte cu două firme franceze pentru furnizarea de șese-șeci faurii campestre și cinci-șeci bucătării campestre.

Din dieta Ungariei.

Sedinta de Mercuri, 16 Februarie n.

Desbaterea asupra budgetului ministerului de culte.

Președintele Toma Péchy deschide ședința casei deputaților la 10 oare înainte de amiază. Înainte de ordinea zilei ia cuvîntul Daniil Irányi pentru a face următoarea declarație: Sînt în neplăcuta și regretabilă poziție a declara în numele soților mei de principiu, că cu toate că partidul independent și dela patrușeci și opt consideră ca un punct însemnat al programului seu de partid: deplina egalitate a naționalităților și a confesiunilor, acest partid nu poate consimți cu punctul de privire ce-l reprezintă deputatul Mocsáry față cu cestiunea naționalităților, și declară, că în privința aceasta nu stă în solidaritate cu dînsul. (Aprobări sgomotoase.)

Urmează ordinea zilei: Continuarea desbaterii asupra budgetului a ministerului de culte și instrucțiune publică.

Ioan Gruber și Iosif Veress resping budgetul.

Carol Nendtvich laudă și preamărește pe Trefort pentru meritele ce acesta i-le-a câștigat pentru institutele științifice din țară. Votază cu plăcere budgetul.

Alexandru Ullmann: apără pe Ovrei în contra atacurilor deputatului Veress. Votază și el budgetul.

Ignațiu Zimándy: (Mare neliște; ilaritate.) Noi ne aflăm deja în mijlocul ruinului moral, ne aflăm la triste fructe ale moravurilor corupte, la filosofia de șimpanse. (Ilaritate.) Noi ținem la aceea, că egoismul e izvorul tuturor afacerilor noastre, ear' ideile talmudiste ne-au adus la marginea prăpastiei. La toate aceste poartă vina împregiurarea, că ministrul de culte e oglinda ministerului. Și acest ministru e August Trefort. (Strigăte îndelungate de „eljen“uri în dreapta.) Ministrul lingusește preoției, pe câtă vreme are trebuință de ea, apoi se folosește de preoție spre corțesire, ear' dacă a isprăvit și cu aceasta, apoi asmuță împreună cu ministrul-preșident pe catolici în contra protestanților și vice-versa. Vorbitorul dice mai departe, că el nu se miră, că un astfel de ministru, ce totodată e catolic, protestant, francmason, Ovreu talmudist și franciscan face cauză comună cu Ovrii. (Ilaritate.) Nu votează budgetul.

Francisc Pulszky răspunde antevorbitorilor în ton sarcastic. El primesc budgetul.

M. preșident Coloman Tisza: (Să auzim! Să auzim!) Onorată casă! Nu am de astădată intențiunea, să mă ocup cu antisemitismul și cu înțelepciunile domnilor deputați antisemiți. (Aprobări în dreapta.) Cu toate acestea una trebuie să accentuez (Să auzim! Să auzim!) și anume îmi pare de tot curios, când ultimul vorbitor din șirul domnilor antisemiți, mă învinovătește atât pe mine, cât și pe stimatul meu coleg, pe dl ministru al cultelor și al instrucțiunii publice, că noi voim să dăm naștere unei lupte între catolici și protestanți, pre când toată activitatea noastră de până acum dovedește contrarul. (Aprobări generale.) Și aceasta o face un om, care a subscris o proclamațiune de alegere, care, o pot dice, nu consistă din alta, decât din o agitațiune directă în contra unei confesiuni din țară, în contra israeliților. (Așa e! în dreapta.) Este adevărat, că acești domni deputați cred — precum se pare, căci altcum nu ar pute să vorbească și să lucreze astfel — că israelitul, sau să dicem Ovreu, nu e așa dicînd nici măcar om. Cum acești domni voiesc însă să o aducă aceasta în conștanță cu propovăduirea religiunii iubirii, aceea eu unul nu pot să o înțeleg. (Aprobări generale.)

Eu însă nu voiesc, precum am dîs, să mă ocup cu vorbirile acestor domni deputați; adevăratul motiv, pentru-ce anume am luat cuvîntul, este vorbirea dlui deputat Mocsáry, care cuprinde îndreptări la unele acțiuni de ale mele ca ministru de interne față cu cestiunea naționalităților. (Să auzim! Să auzim!) Onorată casă! Regret, că nu am fost prezent, când dl Mocsáry i-s'a ținut vorbirea. Am auzit, că mulți din șirul casei acesteia s'au întăritat pentru vorbirea aceea. (Așa este! Așa este!) Eu nu mă întărit, eu nici măcar că mă supăr pe dl deputat pentru vorbirea ținută; îl compățimesc însă pe dl deputat, (Aprobări generale.) dice, că îl compățimesc, pentru-că dînsul numai una a ajuns, — poate fără voia dînsului — a ajuns a fi atât în țară, cât și în străinătate prorocul, marele bărbat al aceleia, cari urese rasa maghiară, urese statul maghiar. (Așa este! așa este!) Aceasta e o soartă, pentru care e vrednic de compățimire acela, care de sigur fără voia sa i-s'a creat-o. (Așa este! adevărat este!) Să primim puțin afirmările sale. Mai întâi dl deputat atacă guvernul, pentru-că vre-o câțiva oameni tineri dela gimnaziul din Leutschau au fost eliminați. El întreabă: Este oare oprit, ca acești tineri să cetească diare slovac și să cânte slovacesc? De sigur că nu. Ear' dacă acest diar slovac, pe care dînsul îl cetește, e singurul acela, care sub masca libertății de presă maghiară, atacă statul ungar, dacă cîntarea ce o cîntă e singură aceea, care vestese piticia maghiarimii, și răspundesc ura în contra Maghiarilor, atunci nu e permis, stimată dle deputat, (Aprobări generale), ear' în școlile statului ungar nu este permis, ca să existe propagatori ai unor astfel de idei. (Aprobări generale.)

Dl deputat arată mai departe asupra hotărîrilor comitatelor Sătmár și Tërnavamica, în urma căror hotărîri s'au votat imparate anumite pentru scopuri culturale. El dice, că ar fi imposibil, ca Românii să plătească o dare, ca ei să fie en masse maghiarizați. Dl deputat și aici porcede dînt'o informațiune unilaterală. Hotărîrea comitatului Sătmár, precum ea a fost formulată la prima ocaziune, și a fost astfel interpretată, ca să servească scopurilor de maghiarizare eu ca ministru de interne i-am refuzat în-cuviințarea; am dat-o mai târziu numai cu con-

*) Vezi Nr. 26 al „Tribunei“.

dițunea — și astfel a fost schimbată și hotărârea, — ca suma aceasta să fie destinată pentru scopuri culturale fără deosebire de naționalitate și confesiune. Cum o asemenea sumă, pusă la dispoziția autorității comitatense, și cu o tendință atât de generală, poate ea nu pot s'o înțeleg. (Aprobări în dreapta.) Aceasta e istoria hotărârii comitatului Sătmár. Mai accentuez, că din multe părți am fost atacat, că această hotărâre numai în cuprinsul schimbat am încuviințat-o și așa dîcînd nu am apărut interesele maghiarimei. Eu însă și astăzi cred, că am proces corect; dar' e un lucru foarte trist, când un Maghiar, plângerea ridicată de alți în contra unei asemenea hotărâri o consideră de îndreptățită. (Aprobări în dreapta.)

Trec acum la hotărârea comitatului Tërnavai-mici. Nu știu, cunoaște ori nu dl deputat statutele „kultur-egylet”-ului ardelenesc; căci o reuniune nu se poate judeca după vorbele unor singuratici membri sau după scrierile ziarelor, ci numai singur din statutele ei, și pe cât știu eu, în statute nu e cuprinsă tendința de maghiarizare. Ce cuprind aceste statute? Ca în fiecare individ să se desvolte simțul patriotic, ear' în scopul acesta s'a luat hotărârea, ca să se tipărească și cărți românești nu numai de cele unguresci, ear' aceste cărți să se răspândească prin popor. Ce fel de crimă poate să fie aceasta, ca fiii oamenilor de altă limbă să cetească scrieri patriotice în limba lor proprie, eu nu pot să o înțeleg. (Aprobări în dreapta.) Această reuniune mai are încă o problemă, în contra căreia — dacă l-am înțeles bine — nici dl deputat nu poate să aibă nimic: în statute este cuprins, că acolo, unde rasa maghiară este expusă, ca să dispară și să se disolve în alte naționalități — și cu durere cazul acesta există în multe părți ale Ardealului — să se iee dispozițiile de lipsă pentru susținerea maghiarimei în părțile expuse. (Așa este.) Aceasta nu e o crimă din partea noastră a sërmanilor Maghiari, și cred, că fie-cine o va și permite.

După-ce eu — precum am dîs — nu voiesc ca să discut mai în detalii cestiunea aceasta, cred că mi-am împlinit datoria, arătînd care sînt dispozițiile guvernului, atacate atât de vehement din partea dlui deputat, și care ar involucra persecutarea naționalităților. Eu sînt convins, că cea mai mare parte a naționalităților ce viețuiesc în țeara aceasta — știu că există unele excepțiuni — nu vor afla în aceasta nimic revoltător, nimic ce ar sîmîna cu un sentiment îndreptat în contra lor. (Aprobări generale.) Pot să amintesc ca dovadă pentru cele dîse — căci dl deputat a protestat și în contra aprobării ministeriale a hotărîrilor comitatului Sohl, în urma căror hotărîri numirile unor comune au fost maghiarizate sau remaghiarizate, — că nu am primit nici măcar dela o singură comună o apelație în contra acelei hotărîri. Dl deputat ar face dar' bine, să nu fie mai slovac decît Slovaci. (Iaritate.)

Onorată casă! Dl deputat vede și în aceea o politică de cîrșire — și aceasta e una din temele sale de predilecție, — că guvernul sprîgînesce maghiarizarea violentă și prigonesce naționalitățile. Încât e adevărată această prigoinire, și încât sprîgînirea ce l-se face trece măsura justificată, — căci pe cât ne este permis, noi vom sprîgîni de sigur maghiarimea — eu nu o știu. Ce fel de politică de cîrșire poate însă să fie aceasta? Luați numai în considerare ce de atâte ori ați exprimat. Nu de mult s'a dîs, că guvernul nu urmărește o politică maghiară, căci el își are de a mulțumii majoritatea naționalităților. Își poate cineva închipui, că guvernul prigonesce pe naționalități numai din simplul motiv al politicii de cîrșire, când el are de a-i mulțumii existența numai naționalităților? (Așa e! așa e!) Domnii deputați pot să-mi creadă, — că deși nu este temeinic, ceea-ce dîșii dîc, anume că noi ne acățăm de fotoliurile noastre — noi nu am împinge terenul de sub picioarele noastre numai și numai de dragul politicii de cîrșire. (Aprobări în dreapta.) Noi o putem face, și o și facem când și unde ne poruncesce datoria, cu toate acestea, în lucrarea amintită nu poate afla nimeni o politică de cîrșire, și ar fi foarte bine, când domnii deputați, cari atât de bucuroși citează din vorbirile ținute de alții în anii trecuți, să și dea puțină atențiune și vorbirilor lor, ținute acum sînt vre-o cîteva săptămîni, ca să nu ajungă într-o contradicție atât de frapantă cu sine înșiși, atunci vor afla, că trebuie să crească spontan convingerea, că nu corespunde faptelor ori ceea-ce ei au dîs acum sînt cîteva săptămîni, ori ceea-ce dîc acum. (Aprobări în dreapta.)

Onorată casă! Mărturisesc că regret vorbirea ținută ieri de dl deputat Mocșáry, regret din acel motiv, căci sînt convins, că și domnul deputat o va regreta mai curînd ori mai tîrziu;

căci pe stindardul tuturor acelora, care ca dușmani ai statului maghiar și așa asmută presa din lumea întreagă în contra noastră, pe acel stindard va fi cel dintîiu nume, numele lui, și cu el vor voi naționalitățile să dovedească ne-dreptățile ce le îndură din partea Maghiarilor. Acesta e un lucru regretabil, dar' eu n'am ce face.

Ludovic Olaj dîce apoi, că scopul lui și al partidului său este, de a răsturna guvernul actual. Cu toate acestea el tîmăiază pe Trefort și acceptează bugetul.

Ședința se sfîrșește la 2 oare d. a.

Cronică.

Decorațiune. Maiestatea Sa a decorat pe senatorul pensionat dela curtea de casațiune, Iosif Breuer cu crucea de cavalier a ordinului Leopoldin.

Numiri. S'au numit de subprocurori: la procuratura din Chichinda-mare: Virgil Eördögh, până acum sub jude acolo; la procuratura din M. Oșorheiu: Rudolf Jakab, până acum sub jude la judecătoria cercuală de acolo; la procuratura din Arad: Dr. Carol Stip, până acum sub jude la judecătoria cercuală din M. Teresiopol la procuratura din Chézd-Oșorheiu: Iosif Szentiványi, până acum notar la tribunalul din Sibiu.

Statute aprobate. Ministrul de interne a provădît cu clausula de aprobare statutele reuniunii pompierilor voluntari din Pianul-de-jeos.

Contingentul de recruți, ce are de a-l da orașul Sibiu, s'a statorit cu 41 recruți și 4 rezervisti de recrutare.

Aspiranți de ofițeri la gloate. În Sibiu încă s'au însușiat la magistrat mai mulți aspiranți de ofițeri la gloate, dar' înzadar, căci însușirile nu au putut fi primite, fiindcă magistratul de aici încă n'a primit nici o ordonanță în această privință.

Chartă confiscată. Inspectorul de scoale al comitatului Cojocnei a confiscat din nou o chartă geografică de a lui Bordeaux, și anume din scoala gr.-cat. din Tégghia-mare. Comitetul administrativ a dispus cercetarea criminală în contra învățătorului respectiv.

Hymen. Ioan Dologa, teolog absolut și d-șoara Pelagia Pop, învățătoare diplomată s'au încredințat, la 2 Februarie în comuna Bichigiu.

Societatea bisericească-literară „Alexi Sincăi” din Gherla în ședința electorală ținută în 2 Ianuarie st. n. și-a ales de conducător pe Clarisimul Domn Dr. Ioan Pop, profesor de st-teologie.

Inteligența română din Borsă va arangia un „bal” în favorul scoalei gr.-cat. locale la 26 Februarie st. n. 1887, în localitățile sale. Prețul intrării: 80 cr. de persoană; ear' pentru fiecare membru în familie 60 cr. Începutul la 7 oare seara. Pentru victuale s'a îngrijit comitetul arangiator. Ofertele maritimioase, precum și suprasolvirile se vor cuita cu mulțumită pe calea diaristică. Borsă, în 14 Februarie 1887. Pentru comitetul arangiator: Ioan Lemény, ca președinte; George Morariu, proprietar, ca cassar; Augustin P. Lemény, teol. abs.; Alexandru Mihályi, jurist; Eliseu Bărbos, proprietar și învățător; Iuliu Carsai, stud. filosof, ca membri în comitet.

Afacerea primarului din Bănat-Comloș. Ni se scrie din B.-Comloș dtdo 3 Februarie v. următoarele: Fiind publicat în nr. 18 al stimatului D-Voastre dîr „Tribuna” despre asasinarea primarului comunei noastre B.-Comloș, că ar fi omorît cu o sîcure, — pentru constatarea adevărului subscrisul Vă rog, ca să binevoiți a publica în stimabila foaie ce redigeați, — că ce s'a fost publicat, a fost numai scornituri, primarul nu e mort, ba chiar nici bătut, partea mai mare din comună vorbește, că numai a cădut și fiind pămîntul înghețat, s'a vîtîmat puțin în față; astăzi e sănătos. A. . . . B. . . .

Șvabii și maghiarizarea. La ordinul vice-comitului din comitatul Torontal, s'au făcut contribuțiuni de voie bună pentru învățătorii ce pot loveți cel mai bun succes în instruirea limbii maghiare și a încurs din marea comitat suma de 46 fl. 50 cr. Precum se vede Șvabii încă dovedesc puțină plăcere pentru maghiarizare, — dîce „S. D. T.”.

Intoleranță maghiară. Un distins ofițer din Agram a trimis nu demult camerei advocațiale din Arad o arătare contra unui avocat din Arad. Camera a respins arătarea cu aceea motivare, că după-ce limba oficială e cea maghiară, nu primesce decît numai exhibite redigiate în limba maghiară. Autentic! deoarece-ce ne-o împărtășește însuși „Aradi Közlöny”.

De ale reuniunii de maghiarizare din Cluj. În ședința de Sămbătă a comitatului „Kultur-egylet”-ului din Cluj s'a constatat, că la 31 Ianuarie n. averea reuniunii s'a urcat la 232.554 fl. 33 cr.

Dicționar geografic al României. Dl D. Sturdza, ministrul instrucțiunii publice a dăruit „Societății geografice române” suma de 1000 lei pentru premiarea celui mai bun dicționar geografic al României.

Buletinul „Societății politecnice” din România, anul I. Nr. 6, ce a apărut în București pe lunile Noemvrie—Decemvrie 1885, — cuprinde următorul sumar: Despre cadastru: Conferență ținută de I. I. Puscaru în adunarea dela 1 Aprilie 1882. — Apărări în contra erosiunilor prin saltel de fascine de D. P. Iles. — Diverse. — Planul saltelor de fascine scufundate în fața cheului Bechet.

Studente la facultatea de medicină din Paris. Diarul „Le Temps” din Paris spune într-unul din numerele sale, că anul acesta sînt înscrise la facultatea de medicină din Paris 108 doamne și d-șoare, cari studiază medicina. Din aceste 108 studente, 83 sînt Ruse, 11 Engleze, 7 Franceze, 3 Americane, 2 Austriace, 1 Română și 1 Turcoaică.

Dr. Holub. După-cum spune o depeșă a consulatului ces. reg. din Anderson din Cap dtdo 12 Februarie n. acolo nu se cred faimele despre omorîrea Drului Holub. Ultimul raport din Bamangvats din 18 Ianuarie anunță, că Holub și societatea sa se așteaptă acolo pe săptămîna viitoare.

Viitoarea operă a lui Verdi. Se afirmă mult, că „Otello” ar fi așa dîcînd lăsămîntul musical al lui Verdi. Acum se împărtășește din Milan, că lui „Otello” va urma un „Regele Lear”. Ba se dîce chiar, că Arvigo Boito, autorul lui „Otello”, a terminat aproape tot textul pentru „Regele Lear” și Verdi s'fi scris deja notele pentru noua partitură.

Raport general

despre activitatea „Reuniunii române de cîntări din Sibiu” și a comitetului ei în decursul anului 1886.

Onorată adunare generală!

Cu sesiunea ordinară prezentă se începe un nou an, anul al 10-lea al „Reuniunii române de cîntări din Sibiu”. Cu încheierea anului 1886 reuniunea noastră are mulțumirea a pute face revistă asupra unei activități de 9 ani, carea a fost încoronată de succesele cele mai frumoase și a avut o deosebită influență asupra vieții românești, în deosebi a celei din loc. Reuniunea noastră și-a cîștigat o frumoasă poziție, ea și-a elupat prin muncă serioasă, dar' și ostenticioasă un vrednic loc în șirul surorilor ei de alt neam din loc, care sînt cu mult mai vechi și și mai mari decît dînsa.

„Reuniunea română de cîntări din Sibiu” a atras asupra și, în deosebi de când se bucură de conducerea actualului său dirigent, atențiunea chiar și a străinilor, nu prin reclame neîntemeiate, ci prin vîditelile sale dovedî de activitate, cu care calcă calea propășirii, prin zelul, cu care se nisuesce la ajungerea scopului, ce și-l-a propus.

Și care este scopul, spre care și-a îndreptat reuniunea noastră neconținut atențiunea sa și întreaga sa activitate? Statutele reuniunii în primul lor §. normează destul de clar acest scop, reasumîndu-l în cuvîntele: „cultivarea muzicii”.

Și care e programul, care a mijlocit reuniunii noastre poziția, la carea s'a avîntat? Programul e simplu și se poate caracteriza în scurt în următoarele dîceri:

Executarea de piese din musica serioasă de cei mai excelenți și mai acreditați compozitiști, și executarea de piese din musica națională: cu scop de a deștepta și cultiva simțul estetic și național și de a procura publicului câte o și albă în noianul negrelor vremi.

Programul acesta, care s'a adevărit a fi bun, va rămîne și pe viitor hotărîtor pentru reuniune.

Ar fi o anticipațiune poate neiertată, dacă deja cu această ocaziune ne-am lua voie a desfășura fazele, prin care a trecut reuniunea noastră dela începutul existenței ei și până aji. Astfel de repiriri au loc și sînt îndreptățite numai la anumite timpuri.

Asemănări între activitatea din trecut și din prezentul unei societăți, precum e și a noastră, se pot face cu oareși-care îndreptățire numai după-ce aceea a trecut o perioadă oare-care, în care tendențele și aspirațiunile dezvoltării ei generale au primit o formă esențială bine definită, deșteptînd și animînd puteri noi pentru o mai departe dezvoltare sau dînd acestora cel puțin o altă direcțiune.

Necredînd de astă-dată încă de soșit timpul potrivit pentru astfel de asemănări, ne vom mîrgîni și acum a schița în liniiamente generale activitatea reuniunii noastre numai în decursul anului expirat 1886.

Ca și în trecut, așa și în anul expirat și a îndreptat reuniunea noastră activitatea, rămînd credincioasă scopului provădît în §-ul 3 din statute, în deosebi spre cultivarea muzicii vocale. Ca și în trecut și-a ținut reuniunea și în anul expirat probele regulate — cu excepția feriilor de vară — de două ori pe săptămîna, Luna și Joia, după trebuință — în deosebi în acest an, și în alte zile, tot sub conducerea dirigentului G. Dima, prof. sem.

Ca și în trecut a putut satisface reuniunea și în anul 1886 îndatoririlor sale, arangînd producțiunile prescise, și dacă e a se constata și de astă-dată o futărđiere oare-care în ceea-ce

privesce concertul din urmă — concertul acesta s'a ținut la 11/23 Ianuarie 1887 — aceasta se explică prin cauze neafrînătoare de reuniune.

Ne este tuturor încă proaspătă în memorie reușita concertului din urmă al reuniunii. Față de acest concert e de ajuns a accentua, întemeiîndu-ne în deosebi pe părerile emise din partea străinilor, care nu fac parte din reuniune, păreri, căroră s'a dat expresiune în foile române și neromâne din loc, că și acesta este unul dintre concertele, care au ridicat vađa și prestigiul reuniunii.

Programul executat în acest concert e următorul:

1. Hora, cor cu acompaniare de piano, de G. Dima, executată de corul reuniunii;
2. Terzet din oratorul „Creațiunea” de I. Haydn, cîntat de d-na Maria Crișian (sopr.), Isaia Popa (bas) și G. Pop (tenor);
3. Concert pentru Violoncello op. 14 de G. Goltermann, executat de dl Forstmayr, membru al orchestrului cetățenesc din loc, ca oaspe;

4. Cîntece toscane pentru cor, soli și acompaniare de piano de R. Weinwurm, executate de corul reuniunii; părțile pentru sol le-au cîntat d-na Agnes Brote (alt) și dl G. Pop (tenor);

5. Două cîntece pentru o voce de bas de F. Schubert, și anume: a) Cruciată; b) Lira, cîntate de dl Isaia Popa;

6. Sextet din opera „Don Juan” de W. A. Mozart, cîntînd d-nele: Agnes Brote, Ana Moga, Maria Crișian, și d-nii G. Dima, Isaia Popa și G. Pop;

7. Făgăduința (Verheissung), cor cu acompaniare de piano de S. Iadassohn, executat de corul reuniunii.

Urmează a ne da seamă acum și despre ceeaaltă producțiune ordinară (prima producțiune ordinară din anul expirat) a reuniunii. Natura lucrului aduce cu sine, ca la aceasta să ne oprim ceva mai mult, ca la concertul d'n urmă. (Va urma.)

Din public.*)

Dare de seamă și mulțumită.

„Reuniunea femeilor române din Sibiu” se vede plăcut îndemnată a cuita pe calea aceasta suprasolvirile incuse cu ocaziunea balului dat în 12 l. c. aducînd totodată donatorilor cele mai călduroase mulțumite pentru ele.

Au intrat suprasolvirile dela Excel. Sa Miron Romanul metrop., Il. Sa contele A. Bethlen, d-nii septv. Ladai și I. Singer câte 10 fl.; dela d-nii vicar N. Popea, septv. D. Moldovan, N. Frateș, A. Cimponeriu, C. Bugarsky și I. Hamrodi câte 5 fl.; d-na I. S. Winkler 4 fl. 50 cr.; d-nii G. M. Gece, Colonel Br. Urs, de Heldenberg, G. Zagoni și N. N. câte 3 fl. 50 cr.; d-na M. Hamia, dl Dr. Hil. Puscaru și N. N. câte 3 fl.; Petru 2 fl. 50 cr.; d-na Ios. Bielz și d-nii P. Neurhrer, G. J. Kim, N. Orasanu, P. Cosma, I. Macelariu, O. Tilea, Ier. Beleş și M. Voileanu câte 2 fl.; d-na C. Barceanu și d-nii Alex. Moldovan, C. Stezar, locot. colonel Cazan și D. Dragici câte 1 fl. 50 cr.; d-nii Dr. R. Roșca și G. Munteanu câte 1 fl.; în fine dala d-nii suprain-tend. Lang. Hosszu-Longin, presed. Jánosy, capelan milit. Popovici, consil. Badila, Markoczy, N. Henț, N. Roman, D. Lapedat, Dr. Moga, N. N., G. Mateiu, N. N., A. Florian, I. Popa și N. N. câte 50 cr.

Venitul curat al balului din ăst-an este 339 fl. 24 cr., cu 25 fl. 61 cr. mai mult ca în anul trecut.

V. Bologa,
secretar.

Maria Cosma,
presidentă.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

Posta ultimă.

Constantinopol, 17 Februarie n. (Scirea „Agenței Reuter.”) Faima despre o ocupare rusească a Bulgariei se ține de probabilă; se poate însă, că aceste faime au fost împrăsciate, în scopul de a înfrica regența bulgară și a o silî să primească întregul program al lui Zancoff.

Serviciul telegrafic

„TRIBUNEI”.

Budapesta, 18 Februarie n. După sciri venite din orașul Capului, Holub a sosit într-o stare lipsită de ajutor în Shoshong. Tabăra dintre Bangwe-lose și riul Zambese a fost atacată în absența sa de indigeni și Söllner (soțul de călătorie al lui Holub) a fost acolo omorît.

București, 18 Februarie n. Camera deputaților. Optzeci de deputați au propus, a se pune guvernului în fața situației europene treideci de milioane la dispoziție spre apărarea neutralității. Propunerea s'a acceptat cu 99 contra 11 voturi. Ministrul-president Brătianu declară, că nu dorește, ca România să devină earăși teatru de războiu.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Economic.

Târgul de râmători în Steinbruch. În 15 Febr. n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 49.— cr. până 50.— cr. unguresci grei, tineri 52.— cr. până 53.— cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țerănească, grea 49.— cr. până 50.— cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., ușoară 49.— cr. până 50.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 48.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 48.— cr. până 50.— cr., transito ușori 49.— cr. până 50.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% umpeniție la gară.

Cursul pieței din Sibiu

din 17 Februarie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump. 8.36	vënd. 8.44
Lire turcesci	" 11.35	" 11.35
Imperiali	" 10.35	" 10.45
Ruble rusesci	" 1.13	" 1.15

Bursa de Budapesta

din 17 Februarie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	—	—
" " " 4%	95.15	—
" " hârtie " 5%	85.60	—
Împrumutul căilor ferate ung.	146.—	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	95.—	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	124.—	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	112.—	—
Bonuri rurale ung.	103.75	—
" " " cu cl. de sortare	103.75	—
" " " bănățene-timișene	103.75	—
" " " cu cl. de sortare	103.75	—
" " " transilvane	103.75	—
" " " croato-slavone	—	—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	99.—	—
Împrumut cu premiu ung.	116.25	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	119.—	—
Rentă de hârtie austriacă	77.25	—
" " argint austriacă	79.25	—
" " aur austriacă	108.50	—
Losurile austr. din 1860	130.—	—
Acțiunile băncii austro-ungare	845.—	—
" " de credit ung.	277.52	—
" " " austr.	269.20	—
Argintul	—	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	102.—	—
Galbeni împărătești	6.02	—
Napoleon-d'ori	10.13	—
Mărci 100 imp. germane	63.—	—
Londra 10 Livres sterlingi	128.50	—

Bursa de Viena

din 17 Februarie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	—	—
" " " 4%	95.35	—
" " hârtie " 5%	85.75	—
Împrumutul căilor ferate ung.	146.—	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	95.59	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	126.—	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.—	—
Bonuri rurale ung.	104.—	—
" " " cu cl. de sortare	104.—	—
" " " bănățene-timișene	104.—	—
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.—	—
" " " transilvane	105.—	—
" " " croato-slavone	104.50	—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	—	—
Împrumut cu premiu ung.	116.50	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	119.60	—
Rentă de hârtie austriacă	77.50	—
" " argint austriacă	79.75	—
" " aur austriacă	108.95	—
Losuri austr. din 1860	130.—	—
Acțiunile băncii austro-ungare	843.—	—
" " de credit ung.	278.25	—
" " " austr.	270.—	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	6.05	—
Napoleon-d'ori	10.15	—
Mărci 100 imp. germane	62.95	—
Londra 10 Livres sterlingi	128.60	—

Bursa de București.

Cota oficială dela 15 Februarie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump. 91.—	vënd. 92.—
" Rur. conv. (6%)	" 85.—	" 87 3/4
Act. de asig. Dacia-Rom.	" 248.—	" 250.—
Banca națională a României	" 970.—	" 1000.—
Împr. oraș. București	" 30.—	" 36.—
Act. de asig. Națională	" 195.—	" 200.—
Credit mob. rom.	" —	" —
Scrisuri fonciare urbane (5%)	" —	" —
Schimb 3 luni	" 25.13 3/4	" —
Societ. const.	" —	" 142. 1/2
Aur	" 18 1/4	" 18 1/2

Concurs.

[407] 2—3

Devenind în vacanță următoarele stipendii, și anume:

1. Un stipendiu de 50 fl. pe an din fundațiunea anonimă „Dobăca“, destinat pentru un gimnast născut în fostul comitat al Dobăcei.
2. Un stipendiu de 40 fl. pe an din fundațiunea „Radu M. Rîurean“ pentru studenți la gimnasiu.
3. Un stipendiu de 60 fl. pe an din fundațiunea „Galliană“ pentru studenți de gimnasiu.

Mai departe fiind vacante următoarele:

B. 4. Un ajutor de 60 fl. pe an, pentru tineri sau tinere, ce ar voi să învețe la vre-un institut sau corporațiune industrială din patrie, vre-una din meseriile: țesutul de pânzării, covoare, părți de îmbrăcăminte pe răsboaie mai perfecționate sau cusătură de albituri, broderii sau croitorie superioară de dame sau bărbați, sau arta orologeriei, juvergiei (argintăriei) sau a farmaciei.

5. Un ajutor de 20 fl. pe an din fundațiunea „Tofaleană“, pentru tineri descendenți din vre-o familie de ale fostei comune „Tofaleu“, cari ar voi să învețe vre-o meserie oare-care.

6. 16 ajutoare à 25 fl. pe an, menite pentru tineri români, cari voiesc a învăța vre-o meserie, dar' mai cu seamă: rotăria, lemnăria (bărdășia), fărâria, măsăria (tâmplăria), cismăria, peltăria, curelăria, șelăria, mașinăria agricolă.

Prin aceasta se escrie concurs.

Cereri sunt a se înainta comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ în Sibiu până la 1-a Aprilie st. n. 1887. Cererile întrate mai târziu nu se vor considera.

Aspiranții la vre-unul din stipendiile amintite sub litera A. 1—3 au să aclează la supli-cele lor:

- a) carte de botez în original sau în copie legalizată;
- b) testimoniu școlastic de pe sem. I-ii al anului școl. curgător;
- c) atestat de frecventare dela direcțiunea institutului, în care cercetează școala de present;
- d) atestat de paupertate sau de orfan, dacă concurentul e orfan.

Conform literelor fundaționale, la obținerea stipendiului de sub 3 din fundațiunea „Galliană“, ceteris paribus va avè preferință acela dintre concurenți, care va dovedi, că se trage din familia fondatorului, și anume din familia „Popu și Antonu.“

Suplicații la vre-unul din ajutoarele amintite sub B. 4—6 au să se prezente următoarele documente:

- a) atestat de botez în original sau în copie legalizată;
- b) testimoniu școlastic de cel puțin 4 clase elementare;
- c) atestat, că se află deja lucrând la vre-un măestru sau corporațiune, și cu ce succes. Aspiranții la ajutoarele de sub 5—6 vor avè să aștearnă în original sau în copie legalizată și contractul încheiat cu măestrul conform §-lui 61 al legii industriale (art. leg. XVII/1884).

d) atestat de moralitate dela autoritatea competentă locală;

e) adeverință dela părinți sau tutori, că sînt decisi a lăsa pe fiii sau pupili lor la învățătură până se vor perfecționa pe deplin.

Din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută la Sibiu, în 1 Ianuarie 1887.

Iacob Bologa,
vice-președinte.

Dr. I. Crișian,
secretar.

Minune de Viena

pe terenul industriei de pendule.

Numai fl. 2.45

costă la mine de ați înainte o

Pendulă

excelentă, regulată, ce merge punctual și luminează de sine, cu deșteptător și aparat de șgomot, cu două garnituri de greutate, cu pendulă și apertinențe.

Aceste minunate și distinse oroloage în colorii frumoase, în imitațiuni de nuc, de abanos ori palisander și în rame rotunde sînt un decor pentru ori-care salon. Pentru cadranul ce e provădut cu cifre aurite și luminează noaptea fără ori-ce material,

garantez 10 ani

și atrag atențiunea publicului asupra împrejurării, că aceste oroloage miraculoase, distinse și cu toate aceste nespuse de ieftine numai la mine se pot afla bune și veritabile. Afară de aceste mai dau

un superfin orologiu remontoir de argint-nickel ce se poate trage fără cheie, cu veritabil mecanism de nickel, un orologiu-capital punctual regulat și neperitor cu arătător de secunde. **Numai fl. 6.90.** A costat mai înainte de trei ori atâta.

Expedarea în proviță se întemplantă pre lungă rambursă postală sau trimiterea înainte a prețului.

Export de oroloage, Fekete, Depot principal
Viena, V. Wehrgasse Nr. 13/3.
[381] 6

Farmacia

la „mărul de aur al imperului“.

I. PSERHOFER**Viena**

Singerstrasse 15.

Pilule curățitoare de sânge

mai nainte numite **Pilule universale**, merită numirea din urmă, fiindcă au adeverit efectul lor făcător de minuni, căci nu există o boală, în care se nu se fi confirmat efectul acestor pilule. În casurile cele mai desperate, în cari celelalte medicamente s'au întrebuințat fără nici un efect, după folosirea acestor pilule s'a dobândit în nenumărate casuri și în timp scurt, însănătoșare deplină. **1 șatula cu 15 pilule în preț de 21 cr.; un pachet de 6 șatule 1 fl. 5 cr.; comande cu rambursă nefrancată 1 fl. 10 cr.**

Dacă se trimite banii anticipativ, atunci se trimite și comanda franco și costă 1 pachet de pilule 1 fl. 25 cr.; 2 pachete 2 fl. 30 cr.; 3 pachete 3 fl. 40 cr.; 4 pachete 4 fl. 40 cr.; 5 pachete 5 fl. 20 cr.; 10 pachete 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un pachet nu se trimite.

Au sosit o mulțime de scrisori, prin care consumenții mulțumesc pentru redobândirea sănătății lor în cele mai deosebite și mai grele boale. Fiecare după-ce va folosi acest medicament, se va simți silit a-l recomanda mai departe.

Reproducem câteva dintre mulțimea de scrisori de recunoștință.

Leongang, 15 Maiu 1883.

Preaonorate Domnule! Pilulele D-Voastre produc adevărată minune; ele nu sînt ca alte multe mijloace lăudate, ci ele ajută într-adevăr aproape pentru toate.

Din pilulele procurate la Pasci cele mai multe le-am împărțit amicilor și cunoșcuților și au folosit tuturor, chiar și persoane de o etate înaltă și cu diferite boale și dureri au dobândit prin ele — dacă nu sănătatea completă, dar' totuși o îmbunătățire însemnată. Te rog dar' să-mi trimiți carăși cinci pachete. Dela mine și din partea tuturor căpi am avut norocul a ne redobândi prin pilulele D-Voastre sănătatea, — cea mai intimă mulțumită

Martin Deutinger.

Bega-St.-György, 16 Februarie 1882.

Onorate Domnule! Nu Vă pot îndestul exprima mulțumită pentru pilulele D-Voastre, deoarece-ee prelungă ajutorul lui Dău, muiera mea, care a suferit ani îndelungați de *miserere*, s'a vindecat prin pilulele curățitoare de sânge ale D-Voastre de această boală, și deși deocamdată mai trebuie să folosească, totuși sănătatea ei e atât de recreată, încât poate să-și caute carăși cu vioiciune tinerească de toate ocupațiunile sale. De această mulțumită a mea Vă rog să faceți us pentru binele tuturor suferitorilor și Vă rog totodată pentru trimiterea din nou a alor două șatule de pilule și două bucăți de săpun chinezesc. Cu deosebită stimă, devotat

Aloisiu Novak.
Grădinar suprem.

Stimate Domnule! Presupunând că toate medicamentele D-Tale vor fi tot așa de bune ca renumitul D-Tale balsam în contra degerării, care în familia mea a făcut un sfârșit repede mai multor casuri de umflături de degerare, pre lungă toată neîncrederea mea în așa numitele mijloace de vindecare generale, m'am hotărât totuși a începe cu pilulele depurative ale D-Tale, pentru a bombarda cu aceste mici globuri durerile mele îndelungate de hemorrhoid. Fără întârziere trebuie să-ți mărturisesc, că suferințele mele vechi după o întrebuințare de 4 săptămâni, au încetat cu totul și că recomand în modul cel mai călduros în cercul amicilor mei aceste pilule. N'am nimic în contră și dacă vei face întrebuințare de aceste șire, — dar' fără de publicarea completă a numelui.

Viena, 20 Februarie 1881. Cu toată stima C. v. T.

Balsam de înghețătură

de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut ca cel mai sigur remediu în contra cucnelor de îngheț de tot felul, cum și pentru vindecarea de rane vechi etc. 1 borcanel 40 cr.

Balsam de gușe,

medicament probat contra gâtului, 1 flacon 40 cr.

Esență de viață

(picături de Praga) în contra stomacului stricat și durerilor provenite din aceasta de tot soiul, un leac excelent de casă. 1 flacon 20 cr.

Extract de plantagină,

un medicament prea bine cunoscut, excelent leac de casă contra catarului, răgușelei și tusei etc. 1 flacon 50 cr.

Alifie americană de reumatism,

remediu cu efect grabnic și sigur, cel mai bun leac la toate relele reumatice, ca: durere de osul spinării, junghiuri, ischias, migrenă, dureri de dinți, de cap, de urechi etc. etc. 1 fl. 20 cr.

Licor de flori de Alpi,

de W. O. Bernhard. 1 flacon 2 fl. 60 cr., 1/2 flacon 1 fl. 40 cr.

Esență pentru ochi

de Romershausen. 1 flacon 2 fl. 50 cr., 1/2 flacon 1 fl. 50 cr.

Pomadă de Tannochinină

de I. Pserhofer, de un șir de ani recunoscută ca cea mai bună dintre toate remediile pentru creșterea părului. Un borcan mare elegant 2 fl.

Pflastru-universal

probat de prof. Steudel, la rane de împuns și lovituri la toată specia de umflături rele, la umflături ce erump în mod periodic, la ranele și aprinderile de fite și la multe alte boale de acest soi. Un borcan 50 cr.

Sare universală de curățenie

de A. W. Bullrich. Un remediu excelent de casă în contra tuturor urmărilor ale indigestiunii, ca: durere de cap, amețea, cărcei la stomac, acreală la gât, suferințe haemoroidale, încheiere etc. 1 pachet 1 fl.

Rachiu de drojdii.

1 flacon 60 cr.

Prav în contra sudoarei picioarelor.

1 șatula 50 cr.

Medicamente homöopatiche de tot soiul se află totdeauna în cantitate suficientă.

Afară de preparatele aici numite se mai află în deposit toate specialitățile farmaceutice indigene și străine anunțate prin țiarele austriace, ear' articolii, cari din întâmplare nu s'ar afla în deposit, se vor comanda de altundeva prompt și ieftin.

Comande prin postă

se vor efectui grabnic dacă se va trimite prețul mai nainte, sau și prin rambursă postală.

Comande făcute prin trimiterea mai nainte a banilor vin mai ieftin în ceea-ce privesce porto, decât dacă pachetul comandat sosesece cu rambursă postală.

[290] 3—12